

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZM Izglītības departamenta

IP vadītāju seminārs Grozījums 15.05.2025. Izglītības likumā un MK noteikumos Nr. 416

2025. gada 6. jūnijā

Grozījums 15.05.2025. Izglītības likumā, stājas spēkā 21.05.2025.

Otrā svešvaloda izglītības iestādēs										
	Oficiālās statistikas dati 2024./2025.m.g.									
	KRIEVU VALODA		VĀCU VALODA		FRANČU VALODA		SPĀŅU VALODA		ANĢĻU VALODA	
	Izglītojamo skaits	Iestāžu skaits	Izglītojamo skaits	Iestāžu skaits	Izglītojamo skaits	Iestāžu skaits	Izglītojamo skaits	Iestāžu skaits	Izglītojamo skaits	Iestāžu skaits
	71 193	464	53 515	413	6 625	95	4 784	57	3 274	20
Sākumskolas	1378	20	1490	23	211	4	26	1	795	3
Pamatskolas	18 137	217	9 191	149	918	18	559	12	176	2
Vidusskolas	51 393	216	42 412	235	5 438	72	4 199	44	2 254	13
Speciālās izglītības iestāde	113	9	186	4	58	1	0	0	49	2
Profesionālās pamata un vidējās izglītības iestāde	172	2	236	2	0	0	0	0	0	0

Grozījums 15.05.2025. Izglītības likumā, stājas spēkā 21.05.2025.

Grozījumi Izglītības likumā par iespēju vidējās, profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības pakāpē atteikties no krievu kā otrās svešvalodas apguves ir nepārprotami iniciēti no izglītojamo, vecāku un sabiedrības puses. Tie pamatojas vēlmē paust savu pilsonisko attieksmi un nostāju pret ģeopolitisko situāciju pasaulē, ko izraisīja Krievijas Federācija, uzsākot karu Ukrainā. Izglītības un zinātnes ministrija ir saņēmusi un turpina saņemt ierosinājumus nodrošināt iespēju atteikties no krievu kā otrās svešvalodas apguves arī vidējā, profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības pakāpē.

2024. gada 9. maijā Izglītības likumā pieņemtie grozījumi reglamentē atteikšanos no krievu kā otrās svešvalodas apguves pamatzglītībā. Apkopojot iestāžu aptaujas datus, tika konstatēts, ka uz **21.06.2024. no krievu valodas kā otrās svešvalodas apguves kopā atteikušies 2838 4. - 9. klašu skolēni. Procentuāli tas nav augsts rādītājs - 4,26% no visiem 4. - 9. klašu skolēniem, kas 2023./2024. mācību gadā apguva krievu valodu kā otro svešvalodu.**

2025. gadā IZM plāno veikt atkārtotu aptauju un apkopot datus par tiem 4. – 9. klašu un 10. - 12. klašu izglītojamiem, kuri būs atteikušies no krievu kā otrās svešvalodas apguves.

Grozījums 15.05.2025. Izglītības likumā, stājas spēkā 21.05.2025.

Papildināt pārejas noteikumus ar 124., 125. un 126. punktu šādā redakcijā:

124. Izglītojamais, kurš apgūst izglītības programmu vidējās izglītības pakāpē (vispārējās vidējās izglītības, profesionālās vidējās izglītības vai arodizglītības programmu), **līdz 2025. gada 31. jūlijam**, savukārt izglītojamais, kurš 2025./2026. mācību gadā uzņemts kādā no minētajām izglītības programmām, - **līdz 2025./2026. mācību gada sākumam, bet ne vēlāk kā līdz 2025. gada 15. septembrim** ir tiesīgs **rakstveidā atteikties no krievu valodas apguves** šādosursos, moduļos vai mācību priekšmetos: otrās svešvalodas pamatkursā "Svešvaloda (B1)", profesionālo kompetenču modulī, mūžizglītības kompetenču moduļa daļā vai profesionālajā mācību priekšmetā.

125. [...] izglītības iestādes dibinātājs sadarbībā ar izglītības iestādi (valsts izglītības iestāde - patstāvīgi) **no 2025./2026. mācību gada nodrošina** izglītojamam iespēju attiecīgo kursu, moduļu vai mācību priekšmetu ietvaros apgūt citu svešvalodu. **Šāds pienākums pastāv arī tad, ja izglītojamais maina izglītības iestādi**, kurā viņš apgūst izglītības programmu vidējās izglītības pakāpē, un par šo pārejas noteikumu 124. punktā minēto atteikumu informē attiecīgo izglītības iestādi.

126. Izglītojamiem, kuri līdz 2025./2026. mācību gadam uzsākuši krievu valodas apguvi šo pārejas noteikumu 124. punktā minētajosursos, moduļos vai mācību priekšmetos, izglītības iestāde **nodrošina iespēju turpināt tās apguvi līdz vidējās izglītības pakāpes noslēgumam, bet ne ilgāk kā līdz 2027./2028. mācību gada beigām** vispārējās vidējās izglītības [...]

Izglītojamo skaits, uz kuriem attiecas grozījumi: *10.-12.klase*

Izglītojamo skaits kopā	Krievu valoda, kā 2.svešvaloda	<i>no kopējā izglītojamo skaita</i> %
39035	14912	38.2%

Grozījums 31.05.2025. MK noteikumos Nr. 416 «Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem»

25.7 [.. iespēju skolēnam apgūt vismaz divas svešvalodas – pirmo svešvalodu, kas ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām, un otro svešvalodu, kas ir viena no **Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu oficiālajām valodām** vai svešvaloda, kuras apguvi regulē noslēgtie starpvaldību līgumi izglītības jomā, piemēro **no 2026. gada 1. septembra**. Līdz minētajam datumam izglītības iestāde nodrošina iespēju skolēnam apgūt vismaz divas svešvalodas.

25.8 Šo noteikumu 11. pielikuma 5.1. apakšpunktu un 12. pielikuma 6.1. apakšpunktu attiecībā uz otro svešvalodu, kas ir viena no Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu oficiālajām valodām vai svešvaloda, kuras apguvi regulē noslēgtie starpvaldību līgumi izglītības jomā, piemēro no 2026. gada 1. septembra. Līdz minētajam datumam izglītības iestāde skolēnam piedāvā un nodrošina iespēju apgūt otro svešvalodu, kas ir angļu, franču, vācu vai krievu valoda.

(MK 27.05.2025. noteikumu Nr. 317 redakcijā)

25.9 Skolēniem, kuri līdz 2025./2026. mācību gada beigām uzsākuši otrās svešvalodas apguvi, kas nav viena no Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu oficiālajām valodām vai svešvaloda, kuras apguvi regulē noslēgtie starpvaldību līgumi izglītības jomā, izglītības iestāde nodrošina iespēju **turpināt minētās svešvalodas apguvi līdz vispārējās vidējās izglītības programmas apguves noslēgumam, bet ne ilgāk kā līdz 2027./2028. mācību gada beigām.**

Skolotāju sagatavošana

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Skolotājs” (pēc vidējās izglītības iegūšanas) uz 2024. gada oktobra sākumu pēc augstskolu sniegtās informācijas LU, DU, RTA un RTU Liepāja sagatavo kopumā 211 svešvalodu skolotājus, no kuriem 23 būs vācu valodas skolotāji.

Augstākās izglītības jomā svešvalodu skolotāju sagatavošana ir izvirzīta kā viena no prioritātēm, nodrošinot arī dažāda veida atbalstu, piemēram: valsts budžeta finansētas studiju vietas gan pilna, gan nepilna laika studijās, 300 eiro lielas stipendijas, indukcijas gada atbalsts (projekts: mērķstipendija 200 eiro mēnesī 10 mēnešu garumā; individuāls atbalsts profesionālās pilnveides grupās; mācību stundu vērošana, lai saņemtu atgriezenisko saiti un nostiprinātu pedagogijas prasmes; dalība profesionālās kompetences pilnveides programmā) pirmajā gadā pēc 1. cikla (profesionālā bakalaura) studiju programmas absolvēšanas.

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības **darbvidē balstītajā studiju programmā “Skolotājs”** (pēc 1. cikla augstākās izglītības iegūšanas) 2024. gadā uzsākuši studijas 22 svešvalodu skolotāji, no tiem kopumā 4 vācu, franču un spāņu valodas skolotāji).

Profesionālajā pilnveidē 2024. gadā kopumā 69 skolotāji ieguvuši tiesības mācīt svešvalodu (IZM iepirkums, Īsteno LU).

Francijas institūts un Gētes institūts iesaistījušies otrās svešvalodas skolotāju sagatavošanā.

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZM Izglītības departamenta

IP vadītāju seminārs
(pedagogu profesionālās kompetences pilnveide VB)

2025. gada 6. jūnijā

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide 2025.gads (valsts budžeta finansējums)

- Fizika, ķīmija, bioloģija -integrētā grupa
- Dabaszinības, ģeogrāfija -integrētā grupa
- Speciālās izglītības saturs un didaktika
- Sociālais pedagogs
- Otrās svešvalodas (*vācu valoda*) (*franču valoda*) (*spāņu valoda*) skolotājs (LU) (*atbilstoši MK 569 21.4. apakšpunktam*)
- Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma (otrā svešvaloda) Francijas institūts (*atbilstoši MK 569 7.11., 21.5.apakšpunktam*)
- Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma (otrā svešvaloda) Gētes institūts (*atbilstoši MK 569 7.11., 21.5.apakšpunktam*)

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide 2025.gads (valsts budžeta finansējums)

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursus īsteno arī:

- Valsts izglītības attīstības aģentūra
- Latviešu valsts valodas aģentūra
- Valsts ģimnāzijas
- Speciālās izglītības attīstības centri
- Valsts nozīmes interešu izglītības centri

<https://www.izm.gov.lv/lv/pedagogu-profesionalas-kompetences-pilnveide-0>